

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

เทศบาลตำบลนครราชสีมาเจริญ
อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ
โทรศัพท์ ๐๔๔ - ๕๒๕๘๘๒

บทนำ

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดทุจริตในองค์กร

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริต ที่มีอยู่ในองค์กร โดยการประเมินโอกาสการทุจริตที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่า ปัจจุบันมีผลต่อการขยายตัวของกาทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่างๆของรัฐบาลตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อ จัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประสบการณ์พื่นที่ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะของปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบ ขาดความหลากหลายในการตรวจสอบของภาคส่วนต่างๆ
- ๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจาก อำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต สามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้ กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีก โอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สิ่งคนทุนนิยม ทำให้คน ในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมกาทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ตั้งแต่ การจัดซื้อ - จัดจ้าง เป็นเรื่องของ การผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้

สิ้นบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับคำตอบแบบที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดคุณธรรม จริยธรรม ไม่สมัญเโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวต่อบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ตนเองเป็นที่สุดมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็น ยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื่อเป็น คนเจอ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตต่อราษฎรบ้างหลวม โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

การประเมินความเสี่ยง

เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานราชการของข้าราชการ และพนักงานจ้างเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ดังต่อไปนี้

๑.การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๑ การสร้างจิตสำนึกการปลูกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม ไม่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มีการประกาศเจตจำนงสุจริต เสร็จสิ้นสร้างคุณธรรม และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานโดยนายกเทศมนตรีตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ได้ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ และให้คำมั่นจะนำพาบุคลากรเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญทุกคน ให้ปฏิบัติตามการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม คบคู้กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และร่วมมือกันอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ตลอดจนการสร้างการรับรู้ที่ดีในการจัดรับของขวัญจากการปฏิบัติหน้าที่และของขวัญเนื่องในเทศกาลต่างๆ (No Gift Policy)

๑.๒ กฎหมาย ระเบียบฯ หนังสือสั่งการ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี โดยในปัจจุบัน กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามนโยบาย ประกอบกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (E-lerss) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้บุคลากรผู้ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ซึ่งอาจเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงิน

และบัญชีเข้ารับการอบรมเพื่อลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานที่ และลดโอกาสเชื่อมโยงในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนได้

๑.๓ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลในการปฏิบัติราชการให้ประชาชนได้รับทราบ

๒.การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่พ้องที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

จากการวิเคราะห์สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ คือ

๔ = สูงมาก

๓ = สูง

๒ = ปานกลาง

และ ๑ = ต่ำ

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการการจัดการความเสี่ยง
๑. การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	๒	-การตรวจสอบการมีผลประโยชน์ทับซ้อน -การตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ -การส่งเสริมการตรวจสอบโดยภาคประชาชน โดยมีกรมแพรรีประกาศเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุให้สาธารณชนได้รับทราบและตรวจสอบ -การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการออกไปอนุญาต อนุมัติ ต่างๆ อย่างเคร่งครัด -การจัดทำและเผยแพร่คู่มือประชาชน
๒. การอภัยใบอนุญาต อนุมัติ ต่างๆ	๒	-มีการจัดทำหลักเกณฑ์การขออภัยใช้ทรัพย์สินราชการ -มีการประชาสัมพันธ์หลักการขอใช้ทรัพย์สินให้ทราบทั่วกัน -ก่อนการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจอนุมัติก่อน
๓. การยื่นขอราชการไปใช้โดยไม่ทำตามระเบียบ	๒	

